

SLOVAKISTIKA

Od založení filosofické fakulty je slovakistika na ní trvale spjata se jménem vynikajícího pedagoga doc. dr. *Aloise Gregora* (1888–1971). I když původem Čech, byl mimořádným členem Učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě a členem jazykovědné sekce Matice slovenské, z jejíhož podnětu se podílel také na výzkumu turčianského a liptovského nářečí. Vzhledem k této široké činnosti je jenom přirozené, že mimořádně citlivě sledoval celkový kulturní život na Slovensku a pohotově o něm informoval nejširší českou veřejnost nejen v odborných časopisech, ale i v denním tisku, což v nemalé míře přispělo k upevnování vzájemných vztahů česko-slovenských.

Od prvního roku založení university vedl Alois Gregor lektorská cvičení ze slovenštiny, zpočátku v podobě kursů pro začátečníky a současně i pro pokročilé, až do začátku války. V kursech pro pokročilé se kromě mluvnice a konverzace také četla klasická díla slovenské literatury (práce M. Kukučina, J. G. Tajovského, P. O. Hviezdoslava nebo také M. Urbana, I. Kraska a jiných).

Po roce 1945 se Alois Gregor opět vrátil na fakultu, znovu vedl slovakistiku ve formě lektorských cvičení. Avšak v poválečném období se zájem o ni rozšířil také v rámci českých přednášek, například o problematiku slovenské dialektologie (Adolf Kellner), o morfologii (František Trávníček), o tvoření slov (František Svěrák), později též o problémy syntaxe (Jaroslav Bauer, Miroslav Grepl) a historické gramatiky (Arnošt Lamprecht).

Po odchodu doc. Aloise Gregora do důchodu vedl načas semináře ze slovenštiny Mirek Čejka a od roku 1961 *Jarmila Pikorová-Bartáková*, která vede též výběrový seminář ze srovnávací lingvistiky slovenské a české, rozšířené později také na problematiku slovensko-slovanskou.

Závažný je mimoškolní zájem učitelů brněnské fakulty o problémy slovakistiky. Byl to zejména prof. Václav Machek, který z hlediska etymologie vysvětloval také vznik slovenských slov a velký slovenský jazykový materiál zahrnul do svého Etymologického slovníku, nebo prof. František Trávníček, prof. Adolf Kellner, prof. Jaroslav Bauer a doc. Miroslav Grepl v oblasti syntaxe, prof. Milan Jelínek ve stylistice a doc. Radoslav Večerka v rámci mezislovenských vztahů.

Je třeba vzpomenout také bohatých vzájemných styků brněnské filosofické fakulty s bratislavskou filosofickou fakultou University J. A. Komenského a Jazykovědným ústavem Ludovíta Štúra SAV. Účast na konferencích, sympoziích, poradách a habilitačních řízeních, které pravidelně jedna nebo druhá strana pořádá, napomáhá bohaté výměně zkušeností; stejně tak i přednášky na půdě brněnského Jazykovědného sdružení, kde občas hostují také přední slovenští lingvisté, nebo naopak zase čeští v Bratislavě. Tato živá vzájemná spolupráce přispívá nejen ke zvýšení informovanosti na obou stranách, ale vede také často ke společnému řešení nejednoho lingvistického problému.

Jarmila Pikorová-Bartáková